

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUBOSYEM

ŠTVRŤROČNÝ KOMENTÁR K POLITIKE OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

JÚL 2016

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska	5
2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni	13
Príloha A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík	18
Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš	19

Úvod

Stabilita finančného systému je nevyhnutným predpokladom fungovania ekonomiky. Ide o široký koncept od bezpečnosti bankových vkladov a iných podobných produktov až po plynulé fungovanie trhu úverov postavené na zodpovednom prístupe finančných inštitúcií a ich klientov. Cieľom politiky obozretnosti na makroúrovni je prispievať k finančnej stabilite najmä budovaním vyššej odolnosti finančného sektora v dobrých časoch, keď sa riziká spravidla ešte len formujú. Jej cieľom môže byť aj predchádzanie kumulácii systémových rizík, čo následne zmierňuje zraniteľnosť ekonomiky v čase krízy.

Politiku obozretnosti na makroúrovni vykonáva predovšetkým Národná banka Slovenska, formálne jej táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska môže pri výkone politiky obozretnosti na makroúrovni použiť viaceré nástroje (od zmiernenia špecifického rizika až po plošné zvýšenie požiadavky na kapitál) ako aj formy ich použitia (od upozornenia na riziko až po zákonnú povinnosť)¹. Dodatočné sprísňovanie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni je aj v kompetencii Európskej centrálnej banky.

Dôležitou časťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni je pravidelné štvrťročné hodnotenie vývoja v oblasti finančnej stability, ktorého súčasťou je aj rozhodnutie Bankovej rady NBS o prípadnom použití jednotlivých nástrojov. Napĺňanie základného cieľa, teda udržiavanie finančnej stability, je hodnotené prostredníctvom sledovania piatich predbežných cieľov²:

1. Zmiernenie a zabránenie nadmernému úverovému rastu a dlhovému financovaniu
2. Zmiernenie a zabránenie nadmernému nesúladu splatností a strate trhovej likvidity
3. Obmedzenie koncentrácie priamych a nepriamych expozícií
4. Obmedzenie systémového vplyvu nedostatočne zladených stimulov s cieľom znížiť morálny hazard
5. Zvýšenie odolnosti finančných infraštruktúr

Prvý predbežný cieľ je zameraný na zabránenie nadmernému rastu úverov a iného dlhového financovania, keďže práve tento trend je všeobecne označovaný za jeden z hlavných dôvodov ekonomickej a finančnej krízy. Vzhľadom na tradičný charakter slovenského finančného trhu ide o veľmi dôležitý cieľ. Väčšina významných trendov, ako aj rizík v domácom bankovom sektore, je spojená s trhom úverov domácnostiam a podnikom. Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom úverov domácej ekonomike na celkovej bilancii, pričom väčšina príjmu bánk pochádza práve z tejto aktivity.

Druhý predbežný cieľ sa týka zabránenia nadmernému časovému nesúladu splatností aktív a pasív v bilancii bánk. Inými slovami splatnosť aktívnych operácií by sa nemala významne odlišovať od splatnosti zdrojov bánk. Napriek tomu, že úlohou bánk je sprostredkovať financovanie dlhodobých aktív (úvery) krátkodobými pasívami (vklady), skúsenosti ukázali, že nadmerný časový nesúlad aktív a pasív prehlbuje zraniteľnosť finančného systému a prispieva k tvorbe ekonomických a finančných nerovnováh.

¹ Viac o nástrojoch na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2>.

² Predbežné ciele boli definované v nadväznosti na Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká zo 4. apríla 2013 o predbežných cieľoch a nástrojoch makroprudenciálnej politiky (ESRB/2013/1).

Tretím predbežným cieľom je obmedzenie koncentrácie priamych aj nepriamych expozícií. Priama koncentrácia spravidla súvisí s významným vystavením, napr. voči domácnostiam, verejnej správe, alebo určitému segmentu hospodárstva. Nepriame expozície vznikajú prostredníctvom vzájomného prepojenia finančných a nefinančných inštitúcií. Zvýšená koncentrácia je dlhodobou štrukturálnou črtou domáceho finančného sektora. Vyplýva to najmä zo štruktúry slovenskej ekonomiky, ktorá je do veľkej miery závislá od malého počtu vybraných odvetví, ale aj z koncentrácie pohľadávok, resp. zdrojov financovania sa bánk vo vzťahu k niektorým klientom, resp. skupinám klientov. Ďalšou významnou charakteristikou slovenského bankového sektora je vysoký podiel domácich štátnych dlhopisov v bilanciách bánk.

Štvrtým predbežným cieľom je zmiernenie systémového rizika súvisiaceho s nesprávne nastavenou motiváciou finančných inštitúcií a ich klientov. Primárnym cieľom je zníženie rizika morálneho hazardu súvisiaceho s existenciou systémovo významných finančných inštitúcií. Kým však v rámci tretieho predbežného cieľa sa sleduje koncentrácia z dôvodu možného dopadu na jednotlivé banky, resp. na bankový sektor, pri systémovo významných inštitúciách sa koncentrácia sleduje z dôvodu veľkosti dopadu prípadného zlyhania danej inštitúcie na finančný a reálny sektor. V neposlednom rade existujú príklady vzniku morálneho hazardu aj pri odmeňovaní manažmentu finančných inštitúcií alebo nastavení spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi.

Piatym predbežným cieľom je zvýšenie odolnosti finančnej infraštruktúry. Najdôležitejšou súčasťou finančnej infraštruktúry na Slovensku sú najmä platobné systémy (Target 2, SIPS), Fond ochrany vkladov a systémy zúčtovania cenných papierov. Ich spoľahlivé fungovanie je významným predpokladom finančnej stability na Slovensku.

Štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni je štruktúrovaný podľa uvedených cieľov v súlade s odporúčaním (ESRB/2013/1). Obsahuje najmä analytické hodnotenie situácie (opierajúce sa o indikátory v prílohe), ktoré je podkladom pre rozhodnutie Národnej banky Slovenska. Tabuľky a grafy v prílohe vychádzajú z údajov k 31. 3. 2016, ale kvalitatívne hodnotenie zohľadňuje aj informácie dostupné k dátumu predloženia komentára.

Dokument je rozdelený na tri časti. V prvej časti je prezentovaná stručná analýza s hodnotením najvýznamnejších zmien z hľadiska systémového rizika v aktuálnom štvrťroku, štruktúrovaná podľa uvedených predbežných cieľov. Druhá časť, ktorá je zameraná na rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, obsahuje rozhodnutia NBS ako aj prípadné rozhodnutia ECB. Tretiu časť tvoria prílohy: tabuľky s ukazovateľmi, podľa ktorých sa sledujú predbežné ciele a podklady pre rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša.

1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska

1.1 Nadmerný úverový rast a dlhové financovanie

Rast úverov poskytnutých domácimi bankami³ pokračoval aj v prvom štvrtroku 2016, keď medziročná dynamika objemu úverov dosiahla úroveň 10,4 %. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom (11,1 %) došlo k miernemu spomaleniu dynamiky, avšak medziročný rast úverov ostáva aj naďalej na dvojciferných úrovniach. Rast úverov prebiehal tak v sektore domácností, ako aj v sektore podnikov. Objem úverov poskytnutých domácnostiam tvorí približne dve tretiny celkového objemu úverov poskytnutých domácnostiam a podnikom. Úvery domácnostiam v prvom štvrtroku 2016 rástli medziročne o 12,2 %. Zachovali si tak dynamiku z predchádzajúceho štvrtroka (12,4 %), pričom už ôsmy štvrtrok po sebe dosahujú dvojciferný medziročný rast. Aktuálna historicky nízka úroveň úrokových sadzieb, výhľad pokračujúceho stabilného ekonomického vývoja a nárast disponibilných príjmov sa prejavujú v pozitívnom sentimente domácností. V prostredí oživeného realitného trhu tento vývoj prispieva k vyššiemu dopytu domácností po úveroch, predovšetkým po úveroch na bývanie, ktoré tvoria približne tri štvrtiny úverov poskytnutých domácnostiam. Rast úverov sa prejavuje aj v rastúcej zadlženosti domácností, ktorá v prvom štvrtroku 2016 vzrástla o 0,5 p. b. na úroveň 35,8 % HDP.

Rast úverov pokračoval aj v sektore podnikov, keď tempo medziročného rastu dosiahlo v prvom štvrtroku 2016 úroveň 7,5 %. Oproti predchádzajúcemu štvrtroku (9,0 %) sa tempo medziročného rastu mierne spomalilo, avšak aj naďalej ostáva nad historickým priemerom⁴. Úvery podnikovému sektoru boli ťahané najmä investičnými úvermi, ktoré tvoria vyše 40 % úverov poskytnutých podnikom, a ktoré aktuálne zaznamenávajú najvyššie dynamiky za posledných päť rokov. Rastúci apetít podnikov po úveroch najmä investičného charakteru súvisí jednak s aktuálne nízkymi úrokovými sadzbami, stabilným rastom tržieb podnikov v poslednom období a s relatívne priaznivým ekonomickým výhľadom. Zadlženosť podnikov v prvom štvrtroku 2016 mierne klesla na úroveň 48,3 % HDP, čo sa prejavilo aj v poklese zadlženia súkromného sektora, ktorý v prvom štvrtroku 2016 mierne klesol o 0,4 p. b. na úroveň 84,1 % HDP. Výhľad na najbližšie obdobie v podobe predpokladaných pretrvávajúcich priaznivých trendov na pracovnom trhu, očakávanom stabilnom ekonomickom raste s dopadom na podnikové tržby a očakávanom zotrvaní úrokových sadzieb na nízkych úrovniach indikuje v ďalšom období rast zadlženosti.

Vývoj indikátorov domestic credit-to-GDP_{trend} gap a štandardizovaný credit-to-GDP gap ostal aj v prvom štvrtroku 2016 divergentný. Hodnotenie úverového trhu prostredníctvom ukazovateľa domestic credit-to-GDP_{trend} gap, ktorý je založený na údajoch o objeme úverov poskytnutých domácimi bankami slovenským domácnostiam a domácim nefinančným podnikom naznačuje postupné prehrievanie úverového trhu. Hodnota tohto indikátora dosiahla v prvom štvrtroku 2016 úroveň 2,04 %, teda nad hranicou 2 %, ktorá podľa odporúčania ESRB⁵ indikuje zvyšovanie miery proticyklického kapitálového vankúša (Graf 9). Na druhej strane hodnota ukazovateľa štandardizovaný credit-to-GDP gap v prvom štvrtroku 2016 poklesla o 0,9 p. b. na úroveň -3,4 % (Graf 8), čo bolo ovplyvnené najvolatilnejšou zložkou podnikového dlhu, ktorou je dlh voči zahraničiu,

³ Úvery poskytnuté domácimi bankami sektoru domácností (S.14 a S.15) a sektoru nefinančných podnikov (S.11) v tuzemsku, zdroj: V(NBS) 33-12.

⁴ 6,6 %, merané od štvrtého štvrtroka 2003.

⁵ Odporúčanie ESRB 2014/1.

ktorý je ďalej výrazne ovplyvnený vnútro skupinovým financovaním medzinárodných nefinančných spoločností⁶.

Aj ďalší nástroj hodnotenia trhu, proticyklický smerovník, naznačuje postupné prehrievanie trhu, keď jeho hodnota aj v prvom štvrtroku 2016 opäť vzrástla, aj keď miernejším tempom v porovnaní so záverom roka 2015 (Graf 10). K nárastu smerovníka prispeli, okrem vývoja na trhu úverov domácnostiam, najmä rast úverov podnikovému sektoru, nízke miery zlyhaných úverov, rast cien bytov a makroekonomický vývoj. Hodnota proticyklického smerovníka dosiahla najvyššiu úroveň v pokrízovom období, ktorá je s vývojom pred krízou porovnateľná so záverom roka 2006 a tiež indikuje nenulovú úroveň proticyklického kapitálového vankúša.

Vývoj väčšiny zmienených indikátorov teda potvrdzuje rastovú fázu finančného cyklu charakteristickú nielen rastúcim trhom úverov, ale aj nižšou citlivosťou bánk a ich klientov na kreditné riziko. Preto sa zvyšuje pravdepodobnosť poskytovania úverov rizikovejším klientom alebo neprimerane vysokých úverov pri voľnejších úverových štandardoch. Postupne sa tak kumulujú predpoklady pre vznik rizík súvisiacich s cyklickým vývojom, na ktoré je vhodné vytvárať rezervy práve v priaznivých časoch finančného cyklu. Zvýšením miery proticyklického kapitálového vankúša sa zvýši odolnosť bankového sektora v dobrých časoch, aby tým vznikol priestor na absorbovanie strát z kreditného rizika v prípade zhoršenia situácie.

Box 1 Doplnujúce informácie k rozhodnutiu o výške proticyklického kapitálového vankúša

Finančný a ekonomický cyklus

Vzhľadom na filozofiu proticyklického kapitálového vankúša sa pri určovaní jeho miery vychádza predovšetkým z ukazovateľov finančného cyklu. Hlavným ukazovateľom je tzv. „credit gap“⁷ (počítaný vo verziách: štandardizovaný credit-to-GDP gap a dodatočný domestic credit-to-GDP_{trend} gap), ktorý sa zameriava na dynamiku úverového trhu. Pre proticyklický kapitálový vankúš nie je preto rozhodujúce, aký je samotný podiel dlhu na HDP (credit-to-GDP), ale aká je jeho odchýlka od dlhodobého trendu (credit-to-GDP gap). V tomto prípade môžeme robiť paralelu medzi produkčnou medzerou (output gap) a odchýlkou pomeru dlhu k HDP od svojho dlhodobého trendu (credit gap). Tak ako pre interpretáciu produkčnej medzery nie je rozhodujúce, aký je stav HDP per capita v porovnaní s inými krajinami, tak aj výpočet „credit gap“ nezohľadňuje aktuálnu zadlženosť súkromného sektora.

Finančný cyklus v ostatných štátoch Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)

Finančný cyklus je možné merať viacerými indikátormi. Hlavný indikátor zavedený smernicou CRD IV a bližšie definovaný odporúčaním ESRB/2014/1 je tzv. „credit gap“, ktorý krajiny EHP počítajú v dvoch verziách (štandardizovaný a dodatočný). Tieto indikátory sú záväzné pre všetky krajiny EHP čo sa týka ich výpočtu, zverejnenia a zakomponovania do procesu rozhodovania o miere

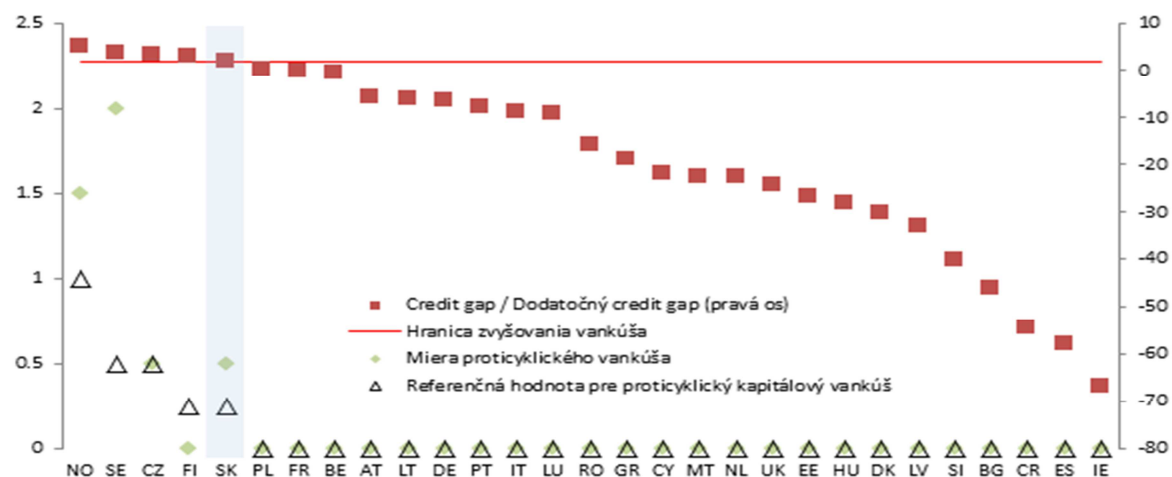
⁶ Pre účely stanovovania výšky proticyklického kapitálového vankúša je však z metodologických dôvodov vhodnejšie prihliadať na užší koncept, teda ukazovateľ domestic credit-to-GDP_{trend} gap, nakoľko ten pokrýva iba domáce expozície bánk voči súkromnému sektoru, pre ktoré je stanovený proticyklický kapitálový vankúš.

⁷ Credit gap je definovaný ako odchýlka podielu dlhu nefinančných podnikov a domácností na HDP od svojho dlhodobého trendu.

proticyklického kapitálového vankúša. Všetky štáty EHP musia tieto hodnoty vykazovať do ESRB ako jediný povinný indikátor s jednotnou metodikou. Preto je vhodné tento indikátor použiť na porovnanie fáz finančných cyklov štátov EHP (Graf 1). Medzi krajiny, kde „credit gap“ presiahol hranicu 2 %, od ktorej sa referenčná hodnota pre proticyklický kapitálový vankúš zvyšuje na nenulovú úroveň, patria tri škandinávské krajiny, Česká republika a Slovensko.

Pri porovnaní hlavného indikátora finančného cyklu, t. j. „credit gap“ je Slovensko na piatom mieste v rámci EHP a na druhom mieste v eurozóne. Fínsko, ktoré je na prvom mieste v eurozóne, má však na rozdiel od Slovenska klesajúci trend.

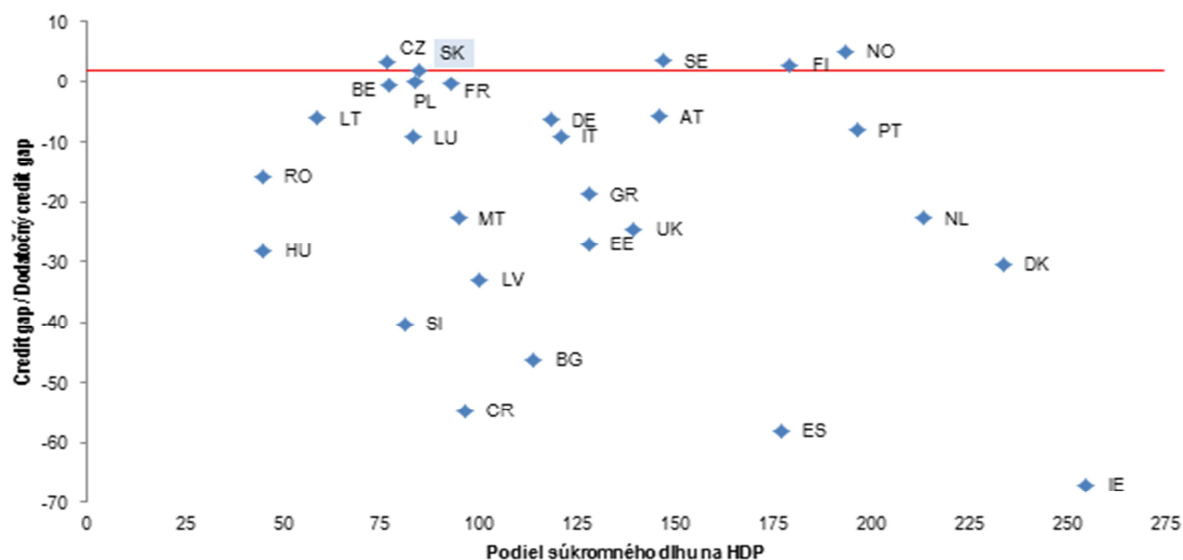
Graf 1 Výška proticyklického kapitálového vankúša, jeho referenčná hodnota a „credit gap“ v krajinách EHP

Zdroj: ESRB.

Poznámka: Na pravej osi je za jednotlivé krajiny zobrazená hodnota dodatočného „credit gapu“, v prípade, že krajiny nevyužili možnosť počítať a zverejňovať dodatočný „credit gap“, je použitá hodnota štandardizovaného „credit gapu“.

Graf 2 Podiel súkromného dlhu na HDP a výška „credit gapu“

Zdroj: ESRB.

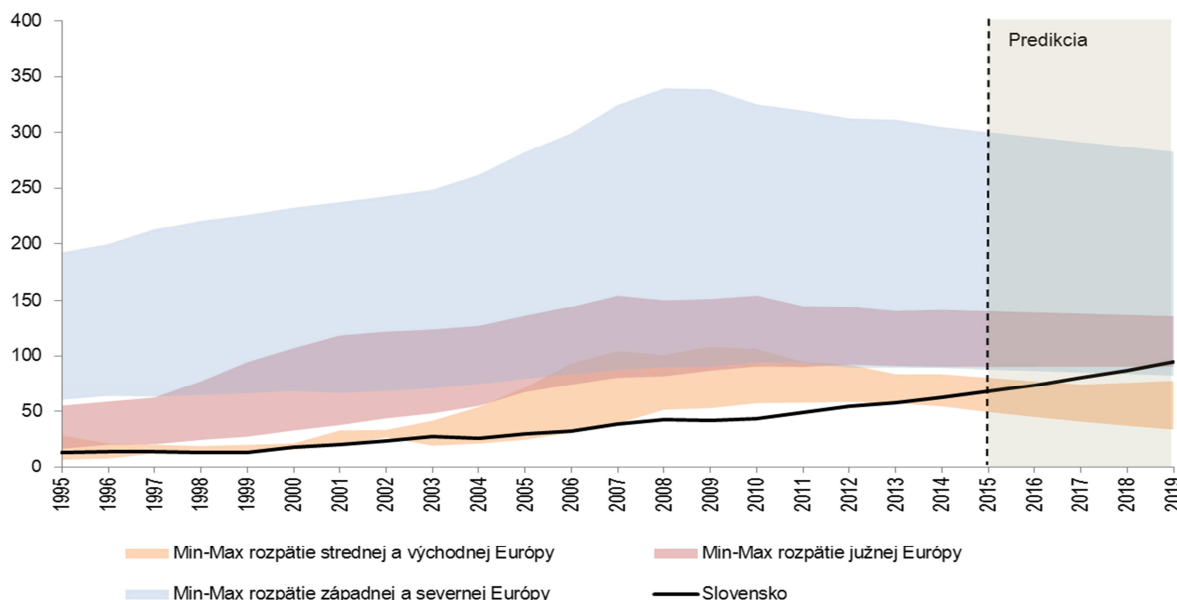
Poznámka: Na vodorovnej osi je za jednotlivé krajiny zobrazená hodnota dodatočného „credit gapu“, v prípade, že krajiny nevyužili možnosť počítať a zverejňovať dodatočný „credit gap“, je použitá hodnota štandardizovaného „credit gapu“.

Medzi výškou „credit gapu“ ako kľúčového indikátora finančného cyklu a podielom súkromného dlhu na HDP sa nepodarilo preukázať súvislosť. Krajiny EHP sa nachádzajú v rôznych fázach finančného cyklu bez ohľadu na aktuálnu zadlženosť (Graf 2).

Zadlženosť súkromného sektora

Z hľadiska zadlženosti slovenských domácností v pomere k disponibilnému príjmu sa slovenské domácnosti nachádzajú na úrovni okolitých krajín a pod úrovňou pôvodných členských krajín EÚ (Graf 3). Od konca deväťdesiatych rokov minulého storočia dochádzalo k postupnému zvyšovaniu zadlženosti slovenských domácností (meranej výškou dlhu na hrubom disponibilnom príjme), čo súviselo s nízkou zadlženosťou krajiny v medzinárodnom porovnaní v postsocialistickom období. Rastové tendencie dlhu domácností boli v období pred finančnou krízou prítomné aj vo väčšine ostatných krajín EÚ. V pokrízovom období však došlo k obratu, pričom je možné sledovať odlišné vývojové trendy vo vývoji dlhu slovenských domácností v porovnaní s ich disponibilným príjmom oproti vývoju vo väčšine krajín EÚ. Kým dynamika dlhu slovenských domácností po roku 2010 zrýchlila, vo väčšine krajín EÚ, zvlášť pôvodných členských krajín, sa zadlženie domácností k ich disponibilnému príjmu znižuje. Obdobný vývoj je možné pozorovať aj v prípade krajín strednej a východnej Európy. Ak by sa uvedené trendy zachovali aj v budúcnosti, už v strednodobom horizonte majú šancu slovenské domácnosti stať sa najzadlženejšími v rámci regiónu, pričom môžu presiahnuť aj úroveň niektorých pôvodných členských krajín EÚ (Nemecka, Rakúska).

Graf 3 Vývoj podielu dlhu domácností na čistom disponibilnom príjme a predikcia pri zachovaní aktuálnych trendov

Zdroj: OECD.

Poznámky: Predikcia predpokladá zachovanie rastu zadlženosti pozorovaného za posledné tri roky, t. j. 2012-2014.

Stredná a východná Európa – Česká republika, Estónsko, Maďarsko, Poľsko a Slovinsko.

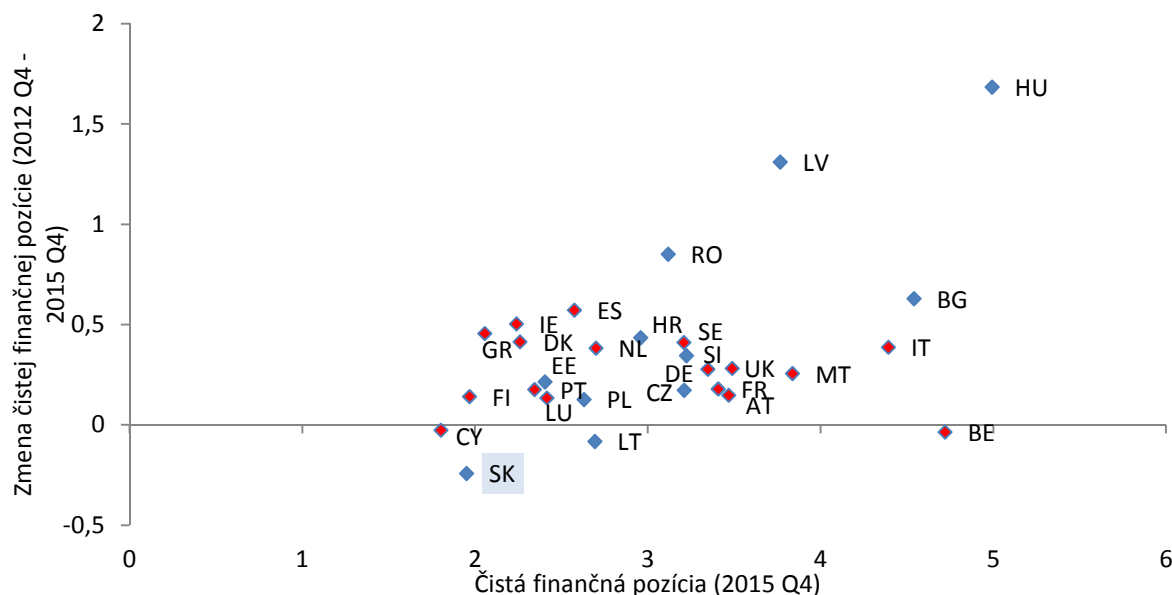
Južná Európa – Grécko, Portugalsko, Španielsko a Taliansko.

Západná a severná Európa – Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Nemecko, Rakúsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.

Iný pohľad na zadlženosť domácností ponúka porovnanie ich finančných aktív (hotovosť, vklady v bankách, investície vo fondoch, životné poistenie a dôchodkové účty) a pasív (bankové a nebankové úvery, iné finančné záväzky). Čím vyšší je podiel finančných aktív domácností na ich finančných pasívach, tým vyššia je rezerva na splácanie dlhov. Napriek vysokému podielu dlhu domácností na ich disponibilnom príjme je vo všetkých európskych krajinách viac finančných aktív domácností ako ich záväzkov. Navyše, takmer vo všetkých krajinách bol počas posledných štyroch rokov rýchlejší rast finančných aktív ako ich záväzkov. V tomto porovnaní vychádza Slovensko ako jedna z najslabších krajín EÚ. Podiel finančných aktív na finančných pasívach slovenských domácností bol v decembri 2015 druhý najnižší v EÚ (po Cypre). Počas posledných štyroch rokov tento ukazovateľ navyše klesal (Graf 4).

Aj keď z uvedených čísel je zrejmé, že sektor domácností na Slovensku má jednoznačne menej likvidných finančných aktív na krytie svojich finančných záväzkov, interpretáciu tohto ukazovateľa komplikuje chýbajúca informácia o distribúcii finančných aktív a pasív medzi individuálne domácnosti a vyššia miera vlastníctva nehnuteľností na Slovensku.

Graf 4 Čistá finančná pozícia domácností

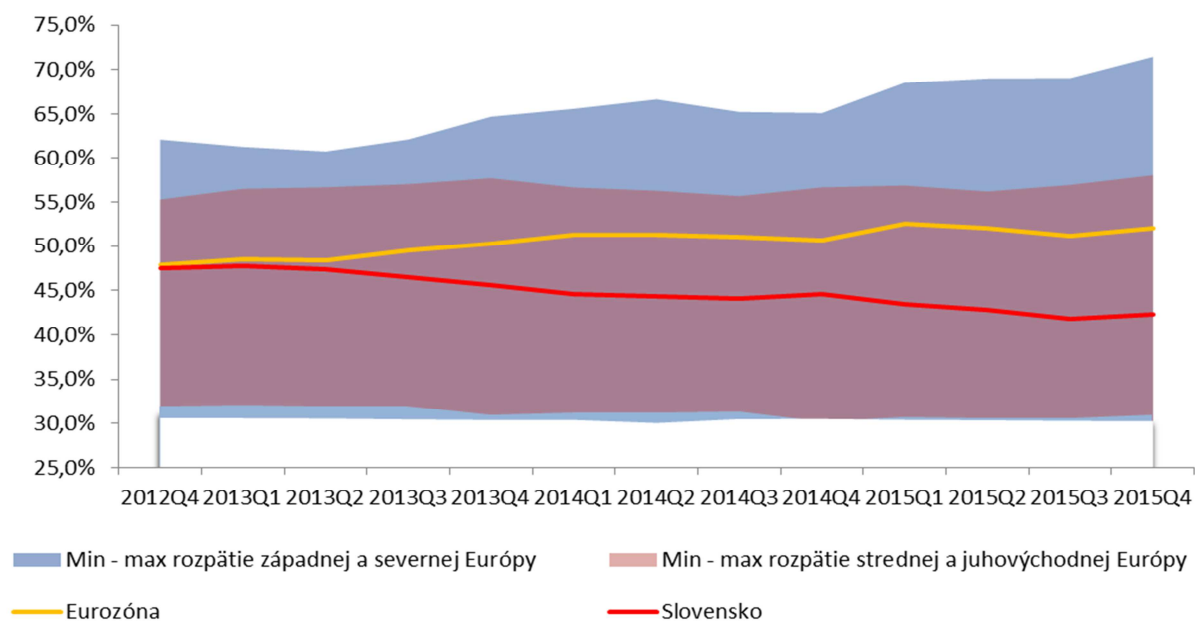
Zdroj: Eurostat.

Poznámky: Čistá finančná pozícia je vypočítaná ako podiel finančných aktív domácností na ich finančných pasívach.

Krajiny strednej a východnej Európy sú vyznačené modrou farbou.

Zadlžovanie je možné pozorovať aj v sektore nefinančných podnikov. Kým slovenské podniky mali podiel vlastných zdrojov na celkových záväzkoch na konci roka 2012 na podobnej úrovni ako bol priemer eurozóny, za posledné tri roky je možné pozorovať odlišný vývoj (Graf 5). Kým v eurozóne podiel vlastných zdrojov na celkových záväzkoch od roku 2012 rástol, na Slovensku postupne klesal. Slovenské podniky sa tak aktuálne vo väčšej miere spoliehajú na cudzí kapitál pri financovaní vlastných aktivít ako pred tromi rokmi. Zároveň sú slovenské podniky vo väčšej miere zadlženejšie ako podniky vo väčšine krajín EÚ (na konci roka 2015 iba v 8 krajinách EÚ bola miera podielu vlastných zdrojov na celkových záväzkoch nefinančných podnikov nižšia ako na Slovensku). Zároveň v rámci nášho regiónu patria slovenské podniky k najzadlženejším.

Graf 5 Podiel vlastného kapitálu na celkových záväzkoch nefinančných podnikov na Slovensku a v krajinách EÚ v %

Zdroj: Eurostat.

Poznámky:

Stredná a juhovýchodná Európa – Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovinsko, Estónsko, Lotyšsko, Litva, Rumunsko, Bulharsko a Chorvátsko.

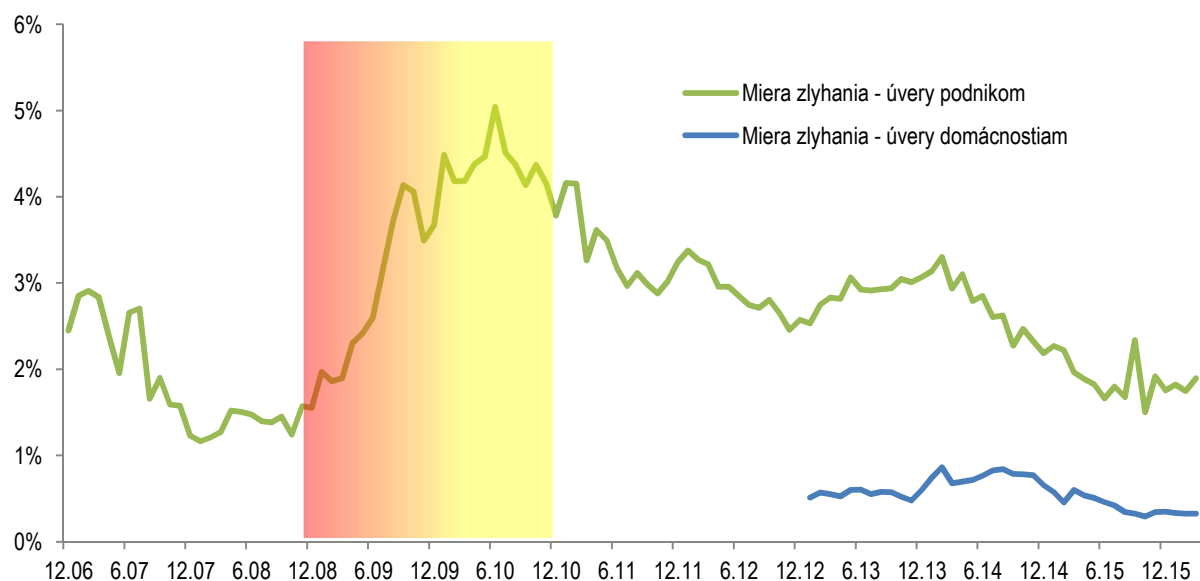
Západná a severná Európa – Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Írsko, Nemecko, Rakúsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo, Grécko, Portugalsko, Španielsko, Taliansko, Malta a Cyprus.

Zlyhané úvery

V bankovom sektore je aktuálne najnižší podiel zlyhaných úverov na celkovom objeme úverov v pokrízovom období (4,85 %). Táto hodnota je nižšia ako vážený priemer EÚ (5,7 %) a zároveň vyššia ako slovenské historické minimum dosiahnuté v júli 2007 (2,4 %).

Klesajúce podiely zlyhaných úverov podnikov a domácností sú tiež v súlade so znižujúcou sa mierou zlyhania v oboch segmentoch. Dlhší časový rad je dostupný len pre sektor podnikov (Graf 6). Z pohľadu finančného cyklu a rozhodovania o proticyklickom kapitálovom vankúši sú vývoj zlyhaných úverov ako aj miery zlyhania veľmi dôležitými indikátormi, ktoré sú zároveň aj súčasťou proticyklického smerovníka. Ich význam vyplýva z hlavného cieľa proticyklického kapitálového vankúša, teda využiť dobré časy na vytvorenie dostatočného kapitálového vankúša na pokrytie budúcich strát zo zlyhaných úverov. Jediným hodnotiacim kritériom vhodnosti a efektivity použitia proticyklického kapitálového vankúša je teda pokrytie strát z kreditného rizika vankúšom vytvoreným v predchádzajúcom období. Keďže v čase nárastu zlyhaných úverov a zvýšenia miery zlyhania sa očakáva zníženie alebo úplné rozpustenie proticyklického kapitálového vankúša, je potrebné ho vytvoriť v čase klesajúcich zlyhaných úverov a mier zlyhania.

Graf 6 Miery zlyhania

Zdroj: NBS.

Poznámka: Miera zlyhania je počítaná ako podiel objemu úverov, ktoré za 12 mesiacov prešli z kategórie štandardných úverov do kategórie zlyhaných úverov alebo úverov so zníženou kvalitou, k objemu štandardných úverov na začiatku obdobia.

1.2 Nadmerný časový nesúlada a trhová likvidita

V oblasti likvidity pokračovali trendy konštatované v prechádzajúcich štvrtrokoch. Vplyvom silného rastu úverov domácnostiam, ktorý tvorili najmä úvery na bývanie, pokračoval rast dlhodobých aktív. Aktíva so splatnosťou viac ako 5 rokov vzrástli na 37 % celkových aktív aj napriek poklesu investícií do štátnych dlhopisov. Na druhej strane pokračoval nárast zostatkov na bežných účtoch domácností, ktoré prispeli k zvýšeniu podielu záväzkov splatných do 7 dní na celkových pasívach na 49 %. Kombináciou uvedených trendov bol ďalší pokles kumulatívnej čistej pozície likvidity do jedného roka na historicky druhú najnižšiu hodnotu. Popri prehľbovaní časového nesúlada aktív a pasív zároveň mierne klesol podiel štátnych dlhopisov na celkových aktívach, ktoré tvoria hlavný zdroj likvidných aktív. Z hľadiska obchodného modelu slovenského bankového sektora je však pozitívne, že rastúcu zložku pasív (aj keď krátkodobých) tvoria vklady domácností charakteristické svojou stabilitou.

Domáci bankový sektor aj naďalej ostáva sebestačný z pohľadu likvidity, podiel úverov na vkladoch ostal aj napriek dynamickému rastu úverov na stabilnej úrovni 83,5 %.

1.3 Koncentrácia

Z hľadiska rizika koncentrácie bol najvýznamnejšou zmenou opätovný nárast podielu veľkých expozícií (t. j. expozícií presahujúcich 10 % vlastných zdrojov po zohľadnení nástrojov zmiernenia kreditného rizika a s výnimkou expozícií voči štátom) na vlastných zdrojoch. Hodnota tohto ukazovateľa vzrástla zo 102 % na 119 %, čo je najvyššia hodnota od júna 2014. Nárast zaznamenala väčšina bánk. Na náraste sa najvýznamnejšie podieľal nárast expozície voči zahraničným bankám, ako aj voči domácim nefinančným podnikom.

Vystavenie voči rizikovým krajinám je naďalej reprezentované najmä vystavením voči Cypru, ktoré však po výraznejšom poklese v štvrtom štvrtroku opäť mierne kleslo, z 8,7 % na 8,3 % vlastných

zdrojov. Na druhej strane, v prvom štvrtroku mierne vzrástol kreditný spread voči nemeckým štátnym dlhopisom takmer vo všetkých krajinách EÚ, čo môže naznačovať celkové zvýšenie miery systémového rizika. V podnikovom sektore pokračovali pozitívne trendy z hľadiska vývoja kreditného rizika. Podiel zlyhaných úverov pokračoval v klesajúcom trende vo väčšine odvetví. Jediným odvetvím s podielom zlyhaných úverov 10 % bolo odvetvie stavebníctva, voči ktorému má však bankový sektor vystavenie na pomerne nízkej úrovni (1,2 % aktív).

1.4 Morálny hazard

Počas prvého štvrtroka 2016 pokračovali trendy vo vývoji jednotlivých ukazovateľov morálneho hazardu. Koncentrácia celkových čistých aktív stúpala aj v tomto štvrtroku a dosiahla pomerne vysoké hodnoty. Podiel domácich štátnych dlhopisov vlastnených bankami sa naďalej znižoval, spolu s týmto trendom sa zvyšovala koncentrácia držby týchto dlhopisov v rámci bankového sektora. Vysoký stupeň koncentrácie pasív v rámci finančného systému sa mierne znížil, naďalej je však blízko historických maxím. Koncentrácia sa naďalej zvyšovala pri rovnakom ukazovateli na strane aktív, aj keď zatiaľ je pomerne ďaleko od svojich maximálnych hodnôt.

1.5 Finančná infraštruktúra a ostatné riziká

Ku koncu prvého štvrtroka 2016 presiahol objem uhradených prostriedkov osobitného odvodu 600 mil. €. Na základe zákona upravujúceho osobitný odvod finančných inštitúcií tak zostáva výška sadzby odvodu na úrovni 0,2 %, a to do momentu, keď výška uhradených prostriedkov naakumulovaných na tomto účte nepresiahne 750 mil. €. Od 1. júla 2016 sa zmenou zákona⁸ zrušilo rozšírené použitie prostriedkov na podporu podnikov so 100 % majetkovou účasťou štátu, čím sa predmetný zákon vrátil do pôvodného stavu. V rámci uvedeného rozšírenia platnosti sa však použilo 20,9 mil. € ako vklad do základného imania Slovenskej reštrukturalizačnej spoločnosti. Od júla 2016 je však v medzirezortnom pripomienkovom konaní ďalšia novela uvedeného zákona, upravujúca spôsob určovania sadzby osobitného odvodu. Navrhuje sa určenie fixnej a časovo obmedzenej sadzby 0,2 % na obdobie rokov 2017 až 2020 (po roku 2020 je sadzba stanovená na 0 %) namiesto pôvodného postupného znižovania tejto sadzby v závislosti na objeme naakumulovaných prostriedkov. Uvedené navýšenie v kombinácii s príspevkami do Fondu ochrany vkladov a Jednotného rezolučného fondu bude negatívne vplývať na ziskovosť a následne stabilitu bankového sektora.

V septembri 2015 bola implementovaná smernica o ochrane vkladov, ktorá priniesla viaceré významné zmeny do systému ochrany vkladov⁹. Výška príspevkov do Fondu ochrany vkladov v roku 2016 bola na základe tejto smernice stanovená tak, aby výška prostriedkov vo fonde k 3. júlu 2024 tvorila 0,8 % krytých vkladov aj so zohľadnením rizikového profilu finančných inštitúcií. Celkový príspevok za bankový sektor na rok 2016 predstavoval približne 9,5 mil. € a pokrytie krytých vkladov prostriedkami fondu dosiahlo 0,65 %.

Od roku 2016 určuje príspevky do Jednotného rezolučného fondu Jednotná rezolučná rada. Tieto príspevky za celý bankový sektor za rok 2016 predstavovali takmer 22 mil. €.

⁸ Zákon č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov.

⁹ Bližšie informácie k zmenám týkajúcich sa ochrany vkladov na Slovensku opisuje článok: Šuja R., Ochrana vkladov, významné zmeny v ochrane vkladov na Slovensku, Biatic 10/2015
http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatic/Rok2015/10-2015/biatic_10_2015_web.pdf

2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni

2.1 Aktuálne rozhodnutie NBS k príslušnému štvrťroku

Dňa 28.6.2016 Banková rada NBS schválila „Predbežné rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša“, ktorým stanovila mieru proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0,5 % s účinnosťou od 1.8.2017. Rozhodnutie bolo odoslané na konzultáciu do ECB, pričom sekretariát Financial Stability Committee potvrdil svoj súhlas s predbežným rozhodnutím. Dňa 12.7.2016 začala ECB písomné konanie k predbežnému rozhodnutiu NBS, v ktorom Rade guvernérov ECB navrhla nenamietiť rozhodnutie NBS. Dňa 19.7.2016 ECB oficiálne potvrdila NBS svoje rozhodnutie neuplatniť námietky voči predbežnému rozhodnutiu NBS zo dňa 28.6.2016.

Vzhľadom na vývoj domestic credit-to-GDP_{trend} gapu (Graf 9) a proticyklického smerovníka (Graf 10), ako aj vzhľadom na vývoj ukazovateľov nadmerného rastu úverov a finančnej páky (tabuľka v Prílohe A) Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodla o určení miery proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0,5 %¹⁰.

Národná banka Slovenska od konca roka 2015 aktívne komunikovala možnosť zvýšiť mieru proticyklického kapitálového vankúša na nenulovú úroveň v prípade pokračovania trendov vybraných indikátorov. Táto informácia bola súčasťou Štvrťročných komentárov k politike obozretnosti na makroúrovni a Správy o finančnej stabilite k máju 2016.

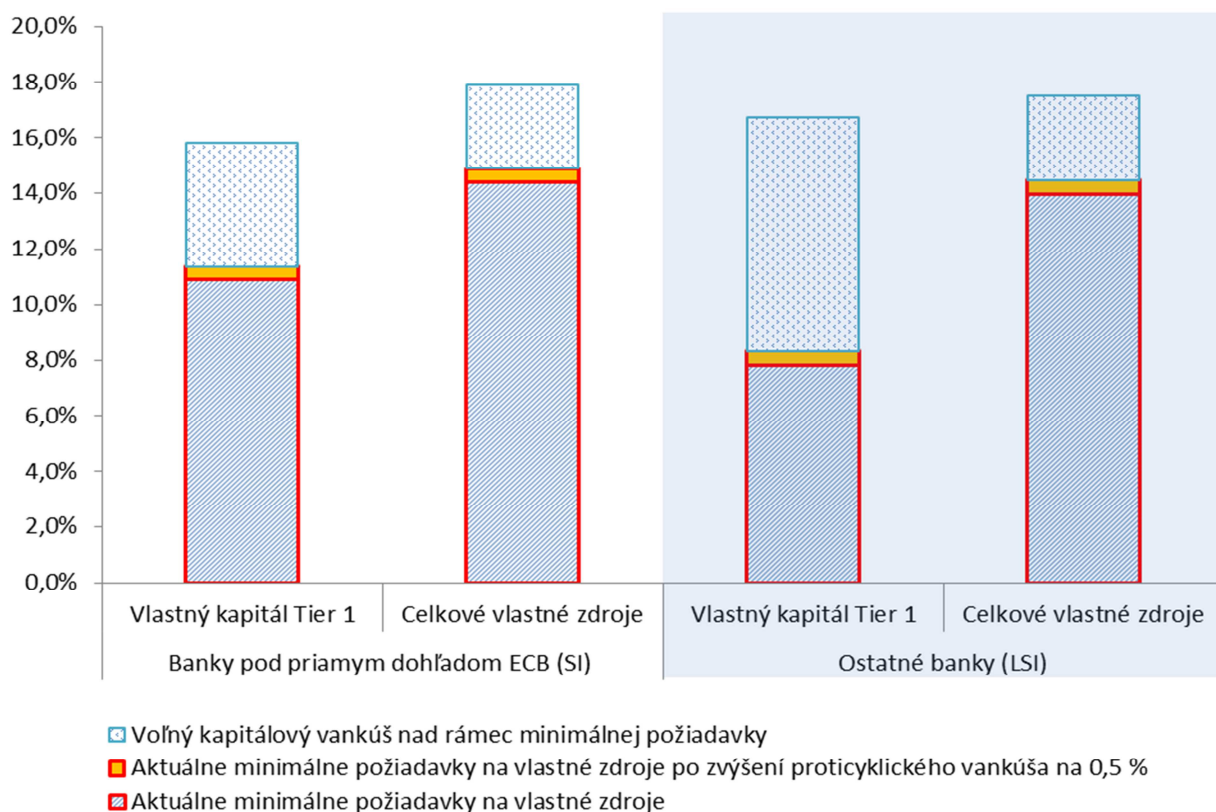
Zvýšenie kapitálovej požiadavky v podobe zvýšenia proticyklického kapitálového vankúša nebude mať výrazný dopad na slovenský bankový sektor z dôvodu dostatočnej výšky vlastného kapitálu v slovenských bankách, ktorý sa aktuálne vo všetkých bankách nachádza bezpečne nad požadovanou mierou vlastného kapitálu (Graf 7). Zvýšenie proticyklického kapitálového vankúša na nenulovú úroveň by tak nemalo mať dopad na úverovú aktivitu slovenského bankového sektora. Od zvýšenia proticyklického kapitálového vankúša sa skôr očakáva zvýšenie odolnosti slovenského bankového sektora v čase, keď existuje priestor na vytvorenie rezervy voči prípadným budúcim rizikám. V individuálnych prípadoch si však naplnenie požadovanej budúcej úrovne kapitálu môže vyžadovať potrebu ponechania časti vytvorených ziskov v banke.

Pri rozhodovaní o miere proticyklického kapitálového vankúša Banková rada NBS zvažila pozíciu Európskej centrálnej banky v súlade s článkom 5 Nariadenia SSM¹¹. Zvýšenie miery proticyklického kapitálového vankúša je v súlade s očakávaniami Európskeho výboru pre systémové riziká a s odporúčaniami Medzinárodného menového fondu.

¹⁰ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2/rozhodnutia>

¹¹ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami, ďalej len „Nariadenie SSM“.

Graf 7 Modelovaný dopad zvýšenia proticyklického kapitálového vankúša na slovenský bankový sektor (% z rizikovo-vážených aktív)

Zdroj: NBS.

Poznámka: SI (Significant Institutions – významné inštitúcie), LSI (Less Significant Institutions – menej významné inštitúcie).

2.2 Aktuálne platné nastavenie nástrojov zo strany NBS

Dňa 7.10.2014 Banková rada Národnej banky Slovenska schválila odporúčanie NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Národná banka Slovenska tým reagovala na vývoj na trhu retailových úverov, keď v poslednom období opakovane upozorňovala na viaceré nerovnováhy. Odporúčanie zavádza viaceré princípy a je k dispozícii na webovom sídle NBS¹².

V rámci pravidelného ročného prehodnotenia lokálne systémovo významných bánk (ďalej len „O-SII“) sa zoznam týchto bánk nemenil a ostáva totožný so zoznamom určeným v Rozhodnutí NBS č. 4/2015 z 26. mája 2015. Od 1. januára 2016 sa určil pre 5 O-SII vankúš pre O-SII vo výške 1 % rizikovo-vážených aktív. Zároveň, na základe Rozhodnutí NBS č. 18/2016 a 19/2016 z 24. mája 2016, sa zmenila štruktúra vankúšov pre identifikované O-SII pri zachovanej celkovej cieľovej výške vankúša pre O-SII a vankúša na krytie systémového rizika. K tejto zmene došlo z dôvodu aktivácie vankúša pre O-SII pre materské banky vybraných O-SII¹³.

¹² <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2/nastavenie-nastrojov/aktualne-nastavenie-ostatnych-nastrojov-platnych-v-sr>

¹³ Viac informácií o zmene štruktúry a o dôvode zmeny sa nachádza v komentári k Rozhodnutiam NBS č. 18/2016 a 19/2016: <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2/rozhodnutia>

Ďalšie aktuálne platné nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni pokrývajúce najmä oblasť kapitálových požiadaviek zobrazuje Tabuľka 1.

2.3 Možné použitie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v strednodobom horizonte

Pripravované legislatívne zmeny v oblasti retailových úverov

Vzhľadom na prebiehajúce legislatívne zmeny vyplývajúce zo smerníc EÚ sa pripravuje integrácia viacerých častí odporúčania NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov do primárnej alebo sekundárnej legislatívy. Dôležitým prínosom takejto zmeny bude rozšírenie regulačného rámca aj na iné subjekty než sú banky. Legislatíva v tejto oblasti tak prinesie väčšiu istotu všetkým bankovým aj nebankovým inštitúciám ohľadom rovnakých podmienok podnikania v oblasti retailových úverov, pričom nastavenie niektorých limitov sa môže zmeniť.

Navrhované legislatívne zmeny zároveň dávajú NBS nové nástroje, ktorými môže NBS preventívne reagovať na riziká pre finančnú stabilitu spojené s nadmerným rastom úverov. Pri tejto príležitosti NBS zváži doladenie vybraných nástrojov.

Očakávaný vývoj miery proticyklického kapitálového vankúša v nasledujúcom štvrtroku

Súčasný vývoj indikátorov nenaznačuje potrebu ďalšieho zvýšenia miery proticyklického kapitálového vankúša v najbližšom období.

2.4 Rozhodnutia ECB týkajúce sa slovenského bankového sektora k príslušnému štvrtroku

K júlu 2016 nebolo zo strany Európskej centrálnej banky vydané žiadne rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni vo vzťahu k slovenskému bankovému sektoru.

Tabuľka 1 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre SR

Makroprudenciálny nástroj	3. štvrťrok 2015	4. štvrťrok 2015	1. štvrťrok 2016	2. štvrťrok 2016	3. štvrťrok 2016	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre SR						
Vankúš na zachovanie kapitálu (§ 33b zákona o bankách)	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša (§ 33g zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na úroveň 0,5 % s účinnosťou od 1.8.2017.
Vankúš pre O-SII (§ 33d zákona o bankách) ¹			1 %	1 %	1 %	Stanovenie na úroveň 1 % - 2 % pre vybrané banky s účinnosťou od 1.1.2017.
Vankúš na krytie systémového rizika (§ 33e zákona o bankách) ²			0 %	0 %	0 %	Aktivácia od 1.1.2016. Zvýšenie na úroveň 1 % pre vybrané banky s účinnosťou od 1.1.2017 a na úroveň 1 % - 2 % s účinnosťou od 1.1.2018.
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Plánované zvýšenie
Minimálna hodnota expozíciími váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciími váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	
Minimálna hodnota expozíciími váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciími váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

Zdroj: NBS.

¹ Vankúš pre O-SII je určený pre Československú obchodnú banku, a.s., Poštovú banku, a.s., Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

² Vankúš na krytie systémového rizika je určený pre Československú obchodnú banku, a.s., Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

Tabuľka 2 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre zahraničné expozície

Makroprudenciálny nástroj	3. štvrťrok 2015	4. štvrťrok 2015	1. štvrťrok 2016	2. štvrťrok 2016	3. štvrťrok 2016	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre zahraničie						
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Českú republiku (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na 0,5 % od 1. januára 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Švédsko (§ 33j zákona o bankách)	0 %	1 %	1 %	1 %	1,5 %	Hodnota 1,5 % platí od 27. júna 2016 a následne sa zvýši na 2,0 % od 19. marca 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty EÚ (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Nórsko (§ 33j zákona o bankách)	0 %	1 %	1 %	1 %	1,5 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Island (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na 1 % od 1. marca 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Hongkong (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0,625 %	0,625 %	0,625 %	Hodnota 0,625 % platí od 1. januára 2016, ďalšie zvýšenie na 1,25 % od 1. januára 2017 a na 1,875 % od 1. januára 2018
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty sveta (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Vankúš na krytie systémového rizika pre ostatné štáty EÚ (§ 33f zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	Írsko, Chorvátsko, Malta, Slovinsko: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 35 %
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie – Švédsko a Rumunsko (čl. 124 nariadenia CRR)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Rumunsko: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50 %
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Spojené kráľovstvo: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50 %
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - Nórsko (č. 164 nariadenia CRR)	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

Zdroj: ESRB.

Príloha A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík

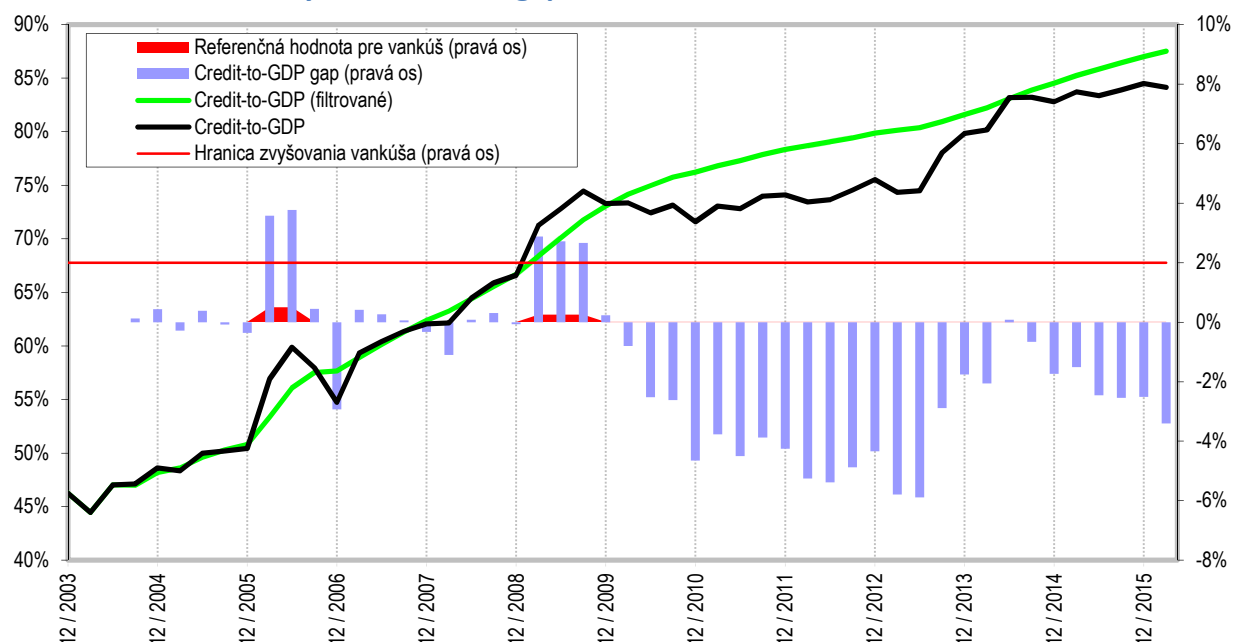
[illegible]

Poznámky: Tmavšia farba bunky naznačuje vyššiu pravdepodobnosť tvorby Hershmanových z pohľadu makroprudenciálnej politiky. Gap: odchýlka prísľutného ukazovateľa od jeho dlhodobého trendu. Credit-to-GDP gap: odchýlka podielu súkromného dluhu na hrubom domacom produkte od svojho dlhodobého trendu. C5: podiel 5 inštitúcií s najväčším objemom danej polícay na celkovom objeme v bankovom sektore k danému štvrťroku.

1 Údaje LTV na nově úvěry za období 2003 – 2008 vychází z experimentního odhadu. 2 Číslový řád se každý rok rozšířil o desetinnou část nově odevzdané prepočítávací úrovně v historii, v důsledku čeho docházelo k zmenšení hodnoty číselného řádu. 3 Kapitál: vlastně zdroje občanských společností zahrnující banky. 4 Náraz sprádu o více ako 2 p.b. za posledný rok alebo domácu sprádu nad 3 p.b. Sprádu je vyvíjaný ako priemerný rozdiel výnosov dlhopisov príslušnej krajiny a Nemecka za daný štvrťrok. 5 Náraz príslušný zlyhaných o viac ako 1 p.b. za posledný rok alebo kladná hodnota tohto podielu nad 0,05. 6 Podiel Objemu prostriedkov akumulovaných v Fondch občianstva a celkového objemu krytých vkladov k príslušnému štvrťroku. Náraz ukazuje výpočet 15. decembra 2015 alebo posledný zmenou metrických výpočtu v dôsledku implementácie zákona č. 239/2015 Z. z., na základe ktorej sa príspevky počítajú z krytých, a nie chránených vkladov. 7 Podiel Objemu akumulovaných prostriedkov z osobitného odvodu výbraných finančných inštitúcií podľa zákona č. 384/2012 Z. z. a objemu dlžných aktiv bankového sektora k príslušnému štvrťroku. 8 Zmena metrických výpočtu ukazovateľa od decembra 2014. 9 Úvery poskytnuté domácnimi bankami sektoru implementácie (S.14 a S.15) a sektoru nefinančných podnikov (S.11) v tuzemsku, roz: nástenia bank, v(NBS) 33-12.

Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš

Graf 8 Štandardizovaný credit-to-GDP gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

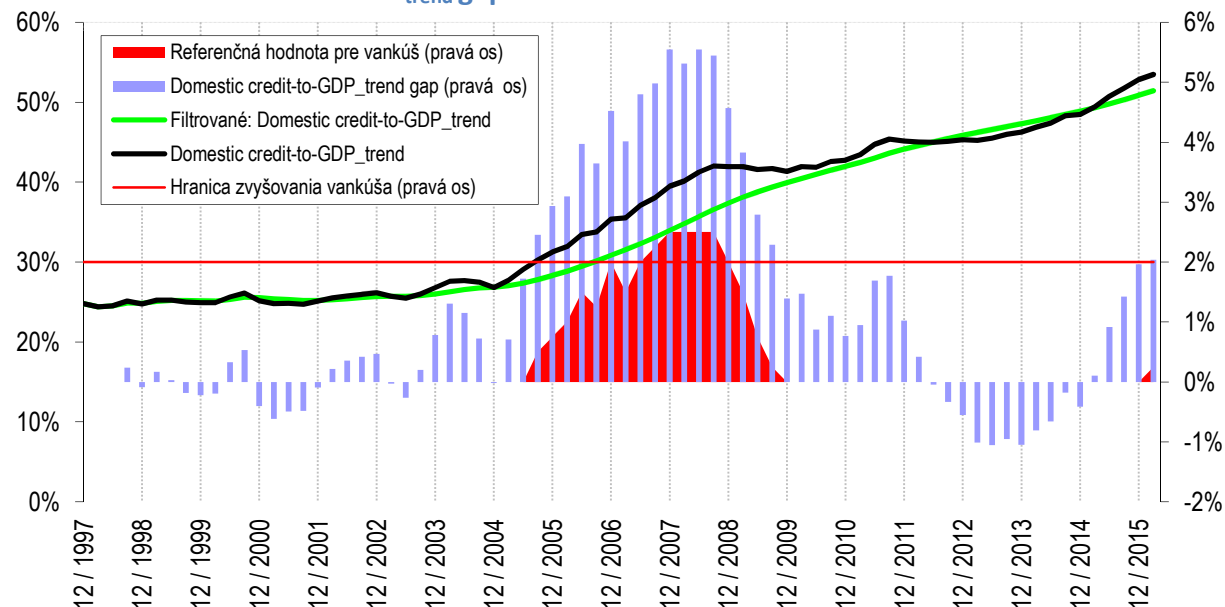
Poznámky:

Štandardizovaný credit-to-GDP gap vychádza z celkového dlhu nefinančných podnikov a domácností.

Štandardizovaný credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B1.

Hranica zvyšovania proticyklického kapitálového vankúša a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 9 Domestic credit-to-GDP_{trend} gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

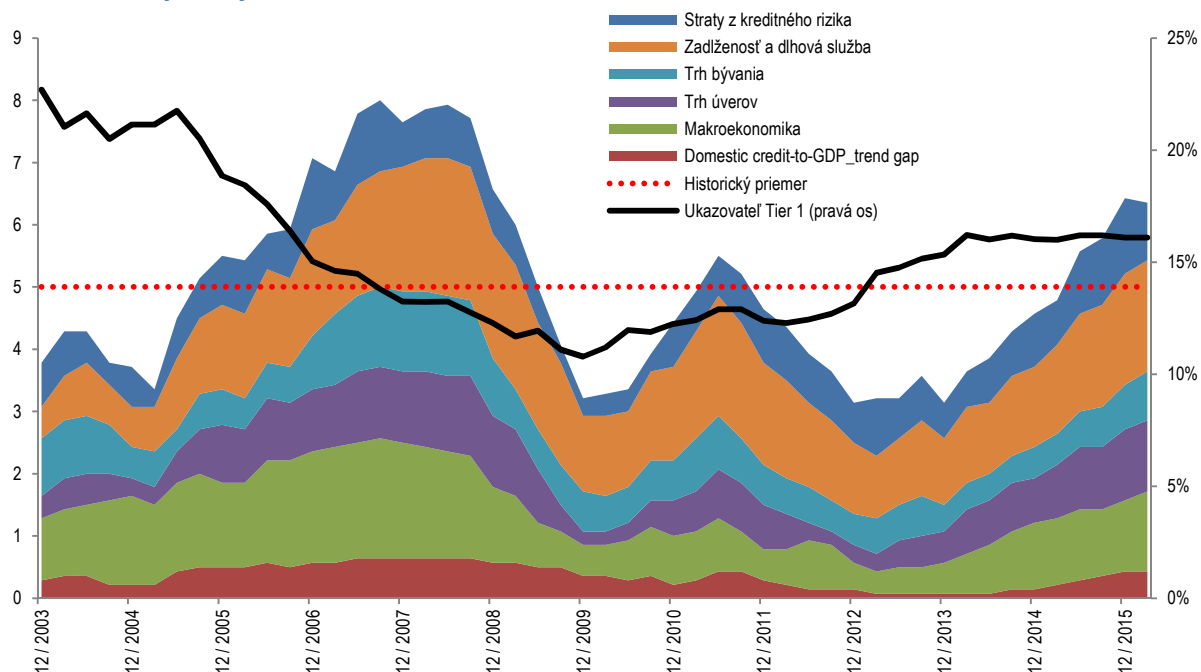
Poznámky:

Domestic credit-to-GDP gap vychádza z úverov nefinančným podnikom a domácnostiam poskytnutých domácim bankovým sektorom.

Domestic Credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B2.

Hranica zvyšovania proticyklického kapitálového vankúša a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 10 Proticyklický smerovník

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, CMN.

Poznámka: Ukazovateľ je vypočítaný v súlade s § 33g, odsek 1c, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časti C a D.

Tabuľka 3 Referenčné hodnoty pre proticyklický kapitálový vankúš

Východisko referenčnej hodnoty	Referenčná hodnota k 31.3.2016
Referenčná hodnota podľa Credit-to-GDP gap	0 %
Referenčná hodnota podľa Domestic credit-to-GDP _{trend} gap	0,25 %

Zdroj: NBS.

Poznámka: Tabuľka je zostavená na základe povinnosti vyplývajúcej z § 33g, odsek 2, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, príloha, časť II.